

Krav om registrering og vern ved eksponering for kjemikalier og farlige stoffer

Forskrift 1. januar 2015 nr. 8 om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for de som har sitt arbeid om bord på skip (ASH-forskriften), har bestemmelser om vern av arbeidstakere mot eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer.

Krav om registrering av eksponerte arbeidstakere

[ASH-forskriften § 11-9](#) krever at rederiet registrerer og oppbevarer informasjon om arbeidstakere som er eller kan bli eksponert for kjemikalier og biologiske faktorer.

Det skal for et hvert skip føres et eksponeringsregister over arbeidstakere som ved bruk eller på annen måte blir eller kan bli utsatt for skadelige kjemikalier og biologiske faktorer.

Formålet med registeret er at rederiet skal ha oversikt over arbeidstakere som har vært eller kan ha blitt utsatt for skadelige kjemikalier og biologiske faktorer. Det skal også være mulig for andre å finne tilbake til disse opplysningene minst 60 år etter at eksponeringen for skadelige kjemikalier har opphørt, og minst 10 år for skadelige biologiske faktorer.

Hvilke typer eksponering krever registrering

Registeret skal føres over de som har sitt arbeid om bord som ved bruk eller på annen måte er eller kan bli eksponert for

- kreftfremkallende kjemikalier
- andre kjemikalier som i henhold til risikovurderingen etter forskriften § 11-4 utgjør en særlig helserisiko
- biologiske faktorer klassifisert i gruppe 3 eller 4 etter forskriften § 13-1.

§12-5 viser til vedlegg 2, for grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren.

Rederiet kan benytte seg av bedriftshelsetjeneste, for å fastslå nivåer for forurensninger i arbeidsatmosfæren. En bedriftshelsetjeneste kan vider bistå i vurderingen av hvilke arbeidstakere som skal være registrert.

Hva skal registeret inneholde?

Registeret skal inneholde opplysninger om hvilke kjemikalier og biologiske faktorer arbeidstakeren er eller kan ha blitt utsatt for, hvordan eksponeringen har forekommet, eksponeringstid og eksponeringsstyrke.

Registeret skal ikke inneholde opplysninger av personlig art, slik som helseopplysninger

Eksempel på innhold i registeret:

- Navn og personnummer
- Stilling/type arbeid, eventuelt dato for ansettelse og oppsigelse/fratreden
- Arbeidssted
- Eksponering, inklusive eventuelle ulykker/uhell (type, nivå, tidspunkt og varighet)
- Eventuelt tid for helseundersøkelse og navn på lege

Tilgang til registeret

Registeret skal være tilgjengelig for

- Sjøfartsdirektoratet
- bedriftshelsetjenesten
- verneombud
- arbeidsmiljøutvalg
- andre personer med HMS-oppgaver.

Arbeidstakere som er oppført i registeret skal gjøres kjent med dette, og ha adgang til opplysninger som gjelder egen person. Ved opphør av arbeidsforholdet, eller hvis arbeidstakeren krever det, skal opplysningene gis skriftlig. Lege som foretar helseundersøkelse som angitt i ASH-forskriften § 11-7 skal informeres om og ha tilgang til opplysningene i registeret.

Oppbevaring av registeret

Registeret skal oppbevares i minst 60 år for arbeidstakere som har vært utsatt for eller kan ha vært utsatt for eksponering for kjemikalier.

For biologiske faktorer skal registeret oppbevares i minst 10 år etter at eksponeringen er opphørt, men registeret skal oppbevares i minst 60 år hvis eksponeringen kan føre til infeksjon

- fra biologiske faktorer som er kjent for å kunne fremkalle vedvarende eller skjulte infeksjoner
- som på bakgrunn av aktuell kunnskap ikke kan påvises før sykdommen bryter ut flere år senere
- som har en særlig lang inkubasjonstid før sykdommen bryter ut
- som medfører en sykdom som av og til blusser opp igjen over en lengre periode til tross for behandling, eller som kan medføre alvorlige følgesykdommer på lang sikt.

Det skal i hele arbeidstakerens levetid være mulig å finne fram til om vedkommende har vært eksponert for skadelige faktorer, spesielt ved risiko for kreft. Helsejournal som arbeidstakeren har på grunn av eksponeringen for de skadelige faktorene, bør oppbevares like lenge som registeret.

Registeret skal overføres til Sjøfartsdirektoratet dersom rederiet innstiller sin virksomhet, og dataene arkiveres da av direktoratet til påkrevd oppbevaringstid er oppnådd.

Stoffkartotek

ASH-forskriften § 12-1 krever at det føres et stoffkartotek som viser de kjemikalier som brukes om bord.

Kartoteket skal inneholde alle nødvendige opplysninger for den aktuelle bruken av kjemikaliene, b.la. helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad. Stoffkartoteket skal oppbevares lett tilgjengelig for de som har sitt arbeid om bord.

Journal

ASH-forskriften § 12-10 krever at det føres en journal for kjemikalier om de brukes om bord. Journalen skal inneholde opplysninger om innkjøp, oppbevaringsforhold og mengde av følgende kjemikalier:

- a. organiske løse- og rensedmidler av enhver art,
- b. sterke/konsentrerte alkalier,
- c. insekt- og rottedrepende midler,
- d. kjølevesker for fryseanlegg,
- e. antifrostvæske,
- f. sterke/konsentrerte syrer,
- g. hydrazinhydrat,
- h. filmtec membraner preservative,
- i. kreftfremkallende kjemikalier og andre kjemikalier som i henhold til risikovurderingen utgjør en særlig helserisiko.

Det skal fremgå av journalen hvem kjemikalet er utlevert til, utlevert mengde og hva det skal brukes til. Den som har sitt arbeid om bord skal kvittere for mottakelsen, og at han er gjort kjent med helserisiko som bruk kan medføre og nødvendige vernetiltak.

Journalen skal oppbevares i minst 3 år, og de som har sitt arbeid om bord skal ha adgang til opplysningene i journalen.